

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2016/1034 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 23. lipnja 2016.

o izmjeni Direktive 2014/65/EU o tržištu financijskih instrumenata

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ i Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ (zajedno „novi pravni okvir”) iznimno su značajni financijski zakonodavni akti doneseni nakon izbijanja financijske krize u pogledu tržišta vrijednosnih papira, posrednikâ u ulaganjima i mjestâ trgovanja. Novim pravnim okvirom ojačava se i zamjenjuje Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾.
- (2) Novim pravnim okvirom uređuju se zahtjevi koji se primjenjuju na investicijska društva, uređena tržišta, pružatelje usluga dostave podataka i društva iz trećih zemalja koja pružaju investicijske usluge ili aktivnosti u Uniji. Njime se usklađuje režim ograničenja pozicija u robnim izvedenicama radi poboljšanja transparentnosti, potpore propisnom određivanju cijena i sprečavanja zlorabe tržišta. Njime se uvode i pravila o visokofrekventnom algoritamskom trgovanju te se usklađivanjem administrativnih sankcija poboljšava nadzor financijskih tržišta. Novi pravni okvir temelji se na već uspostavljenim pravilima te se njime jača i zaštita ulagatelja uvođenjem strogih zahtjeva u pogledu organizacije i poslovnog ponašanja. Države članice trebaju prenijeti Direktivu 2014/65/EU do 3. srpnja 2016.
- (3) Novim pravnim okvirom zahtijeva se da mjesta trgovanja i sistematski internalizatori nadležnim tijelima osiguravaju referentne podatke o financijskim instrumentima kojima se na jedinstven način opisuju značajke svakog financijskog instrumenta koji podliježe Direktivi 2014/65/EU. Ti se podatci upotrebljavaju i u druge svrhe, primjerice za izračun pragova transparentnosti i likvidnosti te za izvješćivanje o pozicijama u robnim izvedenicama.

⁽¹⁾ Mišljenje od 29. travnja 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Mišljenje od 26. svibnja 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 7. lipnja 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 17. lipnja 2016. (još nije objavljena u Službenom listu).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

⁽⁶⁾ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

- (4) Kako bi se podatci prikupljali učinkovito i usklađeno, Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta („ESMA”) zajedno s nacionalnim nadležnim tijelima („NNT-ovi”) razvija novu infrastrukturu za prikupljanje podataka, sustav referentnih podataka o financijskim instrumentima („FIRDS”). FIRDS-om će se obuhvatiti širok spektar financijskih instrumenata obuhvaćenih područjem primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 te će se povezati tokovi podataka između ESMA-e, NNT-ova i mjesta trgovanja iz cijele Unije. Veliku većinu novih sustava informacijske tehnologije kojima se podupire FIRDS trebat će razviti od samog početka, na temelju novih parametara.
- (5) Mjere kojima se Direktiva 2014/65/EU prenosi države članice trebaju početi primjenjivati od 3. siječnja 2017. No zbog obujma i složenosti podataka koje treba prikupiti i obraditi da bi novi pravni okvir postao operativan, posebno u svrhu izvješćivanja o transakcijama, izračuna transparentnosti i izvješćivanja o pozicijama u robnim izvedenicama, dionici, kao što su trgovinske platforme, ESMA i NNT-ovi nisu u mogućnosti osigurati da potrebna infrastruktura za prikupljanje podataka bude uspostavljena i operativna do tog datuma.
- (6) Nedostatak potrebne infrastrukture za prikupljanje podataka imao bi posljedice za cijelo područje primjene novog pravnog okvira. Bez podataka ne bi se moglo jasno razlikovati financijske instrumente koji su obuhvaćeni područjem primjene novog pravnog okvira. Nadalje, ne bi bilo moguće prilagoditi pravila o transparentnosti prije i poslije trgovanja koja su potrebna kako bi se odredilo koji su instrumenti likvidni te kada bi se trebala odobriti izuzeća ili odgoda objavljivanja.
- (7) U nedostatku potrebne infrastrukture za prikupljanje podataka, mjesta trgovanja i investicijska društva ne bi mogla izvješćivati nadležna tijela o izvršenim transakcijama. Bez izvješćivanja o pozicijama u robnim izvedenicama bilo bi teško primjenjivati ograničenja pozicija za takve robne izvedenice. Nedostatak izvješćivanja o pozicijama doveo bi do ograničene sposobnosti učinkovitog otkrivanja kršenja ograničenja pozicija. Mnogi zahtjevi povezani s algoritamskim trgovanjem također ovise o podacima.
- (8) U nedostatku potrebne infrastrukture za prikupljanje podataka i investicijskim društvima bilo bi teško primjenjivati najbolja pravila o izvršenju. Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori ne bi mogli objavljivati podatke o kvaliteti izvršenja transakcija na tim mjestima trgovanja. Investicijska društva ne bi imala na raspolaganju važne podatke o izvršenju koji bi im pomogli utvrditi najbolji način izvršavanja naloga klijenata.
- (9) Kako bi se zajamčila pravna sigurnost i izbjegli mogući poremećaji na tržištu, potrebno je i opravdano poduzeti hitne mjere za produljenje roka za početak primjene cjelokupnog novog pravnog okvira, uključujući sve delegirane i provedbene akte donesene na temelju njega.
- (10) Postupak provedbe za infrastrukturu za prikupljanje podataka sastoji se od pet koraka: poslovni zahtjevi, specifikacije, razvoj, ispitivanje i puštanje u rad. Prema procjenama ESMA-e ti će koraci biti dovršeni do siječnja 2018., pod uvjetom da se do lipnja 2016. uspostavi pravna sigurnost u pogledu konačnih zahtjeva u okviru relevantnih regulatornih tehničkih standarda.
- (11) S obzirom na iznimne okolnosti te kako bi se omogućilo da ESMA, NNT-ovi i dionici dovrše operativnu provedbu, primjereno je da se datum do kojega su države članice obvezne početi primjenjivati mjere kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU i datum do kojega stavljanje izvan snage Direktive 2004/39/EZ treba početi proizvoditi učinke odgodi za 12 mjeseci do 3. siječnja 2018. U skladu s time trebalo bi odgoditi i izvješća i preglede. Također je primjereno do 3. srpnja 2017. odgoditi datum do kojega su države članice obvezne prenijeti Direktivu 2014/65/EU.
- (12) Izuzeće iz članka 2. stavka 1. točke (d) Direktive 2014/65/EU trebalo bi proširiti kako bi uključivalo nefinancijske subjekte koji su članovi ili sudionici uređenog tržišta ili multilateralne trgovinske platforme (MTP), ili imaju izravan elektronički pristup mjestu trgovanja kada izvršavaju transakcije na mjestu trgovanja koje su objektivno mjerljive u pogledu smanjenja rizika izravno povezanih s poslovnim aktivnostima ili aktivnostima vlastitog financiranja tih nefinancijskih subjekata ili njihovih grupa.
- (13) Direktivu 2014/65/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Direktiva 2014/65/EU mijenja se kako slijedi:

1. U članku 2. stavku 1. točka (d) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. članovi ili sudionici uređenog tržišta ili MTP-a, s jedne strane, ili imaju izravan elektronički pristup mjestu trgovanja, s druge strane, osim za nefinancijske subjekte koji izvršavaju transakcije na mjestu trgovanja koje su objektivno mjerljive u pogledu smanjenja rizika izravno povezanih s njihovim poslovnim aktivnostima ili aktivnostima vlastitog financiranja tih nefinancijskih subjekata ili njihovih grupa;”.

2. U članku 25. stavku 4. točki (a) drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„U svrhu ove točke, tržište treće zemlje smatra se istovjetnim uređenom tržištu ako su ispunjeni zahtjevi i postupci utvrđeni u trećem i četvrtom podstavku.

Na zahtjev nadležnog tijela države članice Komisija donosi odluke o istovrijednosti u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 89.a stavka 2. u kojima se navodi osigurava li pravni i nadzorni okvir treće zemlje da uređeno tržište, koje ima odobrenje za rad u toj trećoj zemlji, ispunjava pravno obvezujuće zahtjeve koji su, u svrhu primjene ove točke, istovjetni zahtjevima koji proizlaze iz Uredbe (EU) br. 596/2014, iz glave III. ove Direktive, iz glave II. Uredbe (EU) br. 600/2014 i iz Direktive 2004/109/EZ, i koji podliježu učinkovitom nadzoru i provedbi u toj trećoj zemlji. Nadležno tijelo navodi zbog čega smatra da se pravni i nadzorni okvir dotične treće zemlje treba smatrati istovjetnim te u tu svrhu osigurava relevantne informacije.

Takav pravni i nadzorni okvir treće zemlje može se smatrati istovjetnim kad taj okvir ispunjava najmanje sljedeće uvjete:

- i. tržišta podliježu odobrenju za rad i kontinuiranom učinkovitom nadzoru i provedbi;
- ii. tržišta imaju jasna i transparentna pravila u pogledu uvrštenja vrijednosnih papira za trgovanje, tako da se vrijednosnim papirima može trgovati na korektan, uredan i učinkovit način te da su slobodno prenosivi;
- iii. izdavatelji vrijednosnih papira podliježu periodičnim i kontinuiranim zahtjevima za obavješćivanjem, čime se osigurava visoka razina zaštite ulagatelja; i
- iv. transparentnost i integritet tržišta osiguravaju se sprečavanjem zlouporabe tržišta u obliku trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipuliranja tržištem.”.

3. U članku 69. stavku 2. drugom podstavku datum „3. srpnja 2016.” zamjenjuje se datumom „3. srpnja 2017.”.

4. U članku 70. stavku 1. trećem podstavku datum „3. srpnja 2016.” zamjenjuje se datumom „3. srpnja 2017.”.

5. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 89.a

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Europski odbor za vrijednosne papire, osnovan Odlukom Komisije 2001/528/EZ (*). Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (**).

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

(*) Odluka Komisije 2001/528/EZ od 6. lipnja 2001. o osnivanju Europskog odbora za vrijednosne papire (SL L 191, 13.7.2001., str. 45.).

(**) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).”.

6. Članak 90. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. datum „3. ožujka 2019.” zamjenjuje se datumom „3. ožujka 2020.”;
 - (b) u stavku 2. datum „3. rujna 2018.” zamjenjuje se datumom „3. rujna 2019.”, a datum „3. rujna 2020.” zamjenjuje se datumom „3. rujna 2021.”;
 - (c) u stavku 4. datum „1. siječnja 2018.” zamjenjuje se datumom „1. siječnja 2019.”.
7. U članku 93. stavku 1. datum „3. srpnja 2016.” zamjenjuje se datumom „3. srpnja 2017.”, datum „3. siječnja 2017.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2018.”, a datum „3. rujna 2018.” datumom „3. rujna 2019.”.
8. U članku 94. datum „3. siječnja 2017.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2018.”.
9. U članku 95. stavku 1. datum „3. srpnja 2020.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2021.”, a datum „3. siječnja 2017.” datumom „3. siječnja 2018.”.

Članak 2.

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 3.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. lipnja 2016.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
A.G. KOENDERS
